

Соціальні та гуманітарні аспекти Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом: можливості та перспективи

Діденко Ніна Григорівна,
доктор наук з державного управління,
професор,
Голова Кафедри Жана Моне
«Аналіз та застосування
європейського досвіду демократії та
належного врядування в Україні»

The Rome Declaration

Declaration of the leaders of 27 member states and of the European Council, the European Parliament and the European Commission

1. A safe and secure Europe
2. A prosperous and sustainable Europe
3. A social Europe:
4. A stronger Europe on the global scene

Європейський вибір України

- Політичний діалог Україна - ЄС.
- Угода про асоціацію.
- Розвиток економічної інтеграції між Україною та ЄС.
- Партнерство України та ЄС у соціальній і гуманітарній сферах.
- Актуальні проблеми співробітництва між Україною та ЄС у реформуванні державного управління.
- Реалізація принципів Європейської хартії місцевого самоврядування.

ІНСТИТУТИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З ЄС

- **Саміт Україна – ЄС** за участю Президента України та делегації ЄС (склад: Президент Європейської Ради; Голова Європейської Комісії).
- **Рада з питань співробітництва** за участю Прем'єр-міністра України та делегації ЄС (склад: Високий представник ЄС у закордонних справах і безпековій політиці / Віце-президент Європейської Комісії, член ЄК з питань розширення та Європейської політики сусідства, Державний секретар у справах ЄС міністерства закордонних справ країни, що головує в ЄС);
- **Комітет та галузеві підкомітети з питань співробітництва;**
- **Комітет парламентського співробітництва** (КПС) за участю голів Комітету ВРУ з питань європейської інтеграції та Делегації Європейського Парламенту у КПС.

Європейська політика сусідства - ЄПС (*European Neighbourhood Policy*)

- *Співпраця з партнерами з метою зниження рівня бідності та створення зони спільного процвітання й цінностей, які базуються на глибшій економічній інтеграції, міцних політичних й культурних зв'язках, посиленій транскордонній співпраці та спільній відповідальності за запобігання конфліктам між ЄС та її сусідами.*
- *Закріплення позицій ЄС щодо конкретної вигоди та привілейованих відносин у межах диференційованих рамок, які відповідають прогресу, зробленому партнерськими країнами в політичних та економічних реформах*

Для України на період 2015-2020 років

передбачено щорічний двосторонній пакет допомоги розміром у 130 млн. євро як частина Європейського інструменту сусідства. Також відповідно до принципу «більше за більше» може бути надано додатково 40-50 млн. євро щороку – за умови доведеного прогресу у поглибленні демократії та дотриманні прав людини.

Східне партнерство

Україна, Молдова, Білорусь, Грузія, Вірменія,
Азербайджан

Співпраця України з ЄС у гуманітарних сферах:
*співпраця в боротьбі проти корупції,
організованої злочинності, нелегальної міграції;
збільшення мобільності робочої сили та
перспективи відкриття ринків праці ЄС для
українців;
реалізація програм, спрямованих на подолання
економічної і соціальної нерівності України;
посилення контактів між Україною та ЄС і між
їх громадянами; додаткова фінансова
допомога.*

Візовий діалог

Діалог почався з 1 січня 2008 року, коли набула чинності Угода про спрощення процедури видачі віз

Протягом 2014-2016 рр. для введення безвізового режиму Україна мала виконати 144 пункти реформ, що дозволило у 2017 р. практично довести цей процес до завершення.

Співробітництво у сфері освіти

спільна участь у Загальноєвропейському просторі вищої освіти

використання можливостей участі в таких програмах як Еразмус Мундус, Темпус, Жан Моне (з 2014 року - Erasmus+)

співпраця в науковій сфері

Горизонт-2020

Бюджет на 2014-2020 роки становить близько 80 млрд. євро.

Україна увійшла до 11-ти провідних наукових країн світу, які визначені ключовими стратегічними партнерами ЄС в програмі ЄС «Горизонт 2020», а також визнана єдиним стратегічним партнером Євросоюзу у Східній Європі.

В рамках Угоди про асоціацію Україна отримувати гранти від Європейської дослідницької ради, звертатися за фінансовою підтримкою для інноваційних малих та середніх підприємств (МСП), отримувати підтримку наукових досягнень та науково-дослідних проектів, а також брати участі в управлінських структурах програми.

Програми для молоді

- Європейська добровільна служба (European Voluntary Service)
- Au-Pair - це молодіжна освітня програма, що дозволяє студентам та молоді прожити один рік в сім'ї за кордоном, набути досвіду роботи з дітьми, вдосконалити знання іноземної мови та познайомитися з культурою країни.
- *Форум європейських студентів, The European Students' Forum*
- Європейський студентський союз (*ESU — European Students'*
- Програма ЄС „YOUTH” – нові можливості для молоді Європи.

Програма «Підтримка громадянського суспільства в Україні»,

13 вересня 2014 р. між Україною та ЄС підписано Угоду про фінансування програми «Підтримка громадянського суспільства в Україні», допомога в рамках якої надаватиметься для посилення залучення громадянського суспільства до процесів прийняття рішень та поліпшення взаємодії між органами державної влади та громадянським суспільством в Україні.

(бюджет 10,8 млн. євро, з яких 10 млн. євро - внесок із бюджету ЄС та 0,8 млн. євро - співфінансування України)

Гуманітарна допомога ЄС Україні

Бюро гуманітарної допомоги (ЕCHO)

- *Загальний обсяг допомоги ЄС Україні, що надається починаючи з липня 2014 р., наразі складає близько 240 млн. євро.*
- *Допомога Євросоюзу (державами-членами ЄС та Єврокомісією) надається:*
  - *- для задоволення першочергових потреб для переміщених зі сходу України: продукти харчування, питна вода, психологічна реабілітація, медична та соціальна допомога, а також комплекс побутово-логістичних заходів;*
  - *- на потреби соціальної адаптації та інтеграції внутрішньо переміщених осіб, відновлення соціальної інфраструктури та закладів охорони здоров'я в регіонах України.*

Перспективи

У подальшому поглиблення співробітництва Україна – ЄС в гуманітарній сфері передбачає:

- - асоційовану участь України в програмі ЄС «Горизонт 2020»;
- - поглиблення міжлюдських контактів, зокрема шляхом участі України в програмі «Еразмус+», яка підтримує мобільність студентів, академічне співробітництво та молодіжні обміни;
- - прагнення до асоційованої участі України в Програмі ЄС «Креативна Європа», Програмі Євратому з досліджень та навчання (2014-2018) та Програмі ЄС з підвищення конкурентоспроможності малих і середніх підприємств (COSME 2014-2020) тощо.

Що стосується соціальної підтримки, доступна для України від ЄС сума у вигляді кредитів, бюджетної підтримки та технічної допомоги складає 11,2 млрд. євро на період 2014-2020 років, отже важливо ефективно використати ці кошти для підвищення в Україні соціальних стандартів до рівня європейських.

Дякую за увагу!